

स्वतन्त्रता दिवसको अवसरमा
राजदूत पिटर डब्लु. बोडीद्वारा व्यक्त मन्त्रव्य
२०७० फागुन १०

सम्माननीय उपराष्ट्रपतिज्यू सरकारी पदाधिकारीहरू, सहकर्मी राजदूतहरू तथा विशिष्ट अतिथिगणमा
नमस्कार ।

आज हाम्रो स्वतन्त्रता दिवस मनाउने क्रममा यहाँ उपस्थित सबैलाई मेरी श्रीमती तान्या र म धन्यवाद
व्यक्त गर्न चाहन्छौं । संयुक्त राज्य अमेरिकामा स्वतन्त्रता दिवस जुलाई ४ का दिन मनाईन्छ । मनसुन
छल्ने उद्देश्यले अधिल्लो वर्ष भैं यस पाली पनि हामीले स्वतन्त्रता दिवस अगाडि नै मनाउन लागेका हैं
। हामीले यो हप्ता रोजुको कारण फेब्रुवरीमा हाम्रा दुई महान् राष्ट्रपति जोर्ज वाशिङ्टन र अब्राहम
लिङ्कनको जन्मदिन पर्दछ ।

राष्ट्रपति वाशिङ्टन र राष्ट्रपति लिङ्कन दुवै संयुक्त राज्य अमेरिकाको संविधानप्रति प्रतिवद्ध थिए । जोर्ज
वाशिङ्टन हाम्रो देशको पहिलो राष्ट्रपति बन्नुभन्दा अगाडि सन् १७८७ मा फिलाडेल्फियामा गठित
संविधानसभाका प्रतिनिधि थिए । सो सभाबाट हाम्रो वर्तमान संविधानको निर्माण भएको हो । करिव ७५
वर्ष पछि राष्ट्रपति अब्राहम लिङ्कनले गृह युद्धको खतराबाट हाम्रो संविधानलाई जोगाउन लडाई समेत
लडे ।

दुई सय अर्ठिस वर्ष अघि थोमस जेफर्सनले लेखेको स्वतन्त्रताको घोषणापत्र (डेक्लरेशन अफ
इन्डिपेन्डेन्स) को सम्मानमा स्वतन्त्रता दिवस मनाइन्छ । घोषणापत्र तयार भएसँगै संयुक्त राज्य
अमेरिकाको स्थापना भएको मानिए तापनि संयुक्त राज्य अमेरिकाको संविधान सन् १७८९ मा अर्थात्
२२५ वर्ष अघि वा स्वतन्त्रताको घोषणापत्र तयार भएको १३ वर्ष पछि, मात्र अनुमोदन गरिएको हो ।

यदि तपाईंले मलाई केही थप बोल्ने अनुमति दिनुहुन्छ भने म मेरो देशको संविधान निर्माणबारे केही
शब्द बोल्न चाहन्छु ।

कहिलेकाहीं मानिसहरू विस्ने गर्दछन् कि संयुक्त राज्य अमेरिकाको शासन प्रणाली स्थापना गर्ने दोस्रो
प्रयासमा मात्र हाम्रो संविधानको जन्म भएको हो । अमेरिकी स्वतन्त्रता युद्ध (द रेभल्युशनरी वार) पछि
दी आर्टिकल्स अफ कन्फेडेरेशन मार्फत् शासन व्यवस्थाको पहिलो प्रयास भयो । तर उक्त प्रयास
कमजोर सावित भएपछि सो समयका नेताहरू दास्तो प्रयासमा खटे । उनीहरू सन् १७८७ को वसन्त र
ग्रीष्म याममा फिलाडेल्फियामा चार महिनाको सम्म भेटे ।

महिनौ लामो विवादास्पद वहसपश्चात् संविधानसभाका सदस्यहरू संविधानको मस्यौदामा सहमत भए । नयाँ संविधानको खाकालाई अन्तिम रूप दिन सबैले केही न केही कुरा परित्याग गरी सम्झौता गर्नुपर्यो । यही सम्झौता गर्ने क्षमताका कारण नै त्यस्तो संविधानको निर्माण भयो जुन हाम्रो राष्ट्रको आधारशीला बनेको छ ।

म किन संविधान निर्माणबारे बोलिरहेछु भन्ने बारे तपाईंहरूले अनुमान लगाइसक्नुभयो होला । मलाई थाहा छ, हामी अहिले भिन्न समय र स्थानमा छौं—अहिले हामी सन् २०१४ को नेपालमा छौं, सन् १७८७ को फिलाडेल्फियामा होइन । तर पनि यी दुईमा केही समानता छ, जस्तो मलाई लाग्छ ।

एक वर्ष अघि नेपालमा राजनीतिक अस्तव्यवस्तता थियो । पहिलो संविधानसभा संविधान निर्माणको कार्य सम्पन्न गर्न चुक्यो र सन् २०१२ देखि देशमा बहालवाला संसद थिएन । प्रमुख राजनीतिक दलका नेताहरूले भेटवार्ता गरी उक्त राजनीतिक गतिरोधको समाधान खोजे प्रयास गरे ।

गत वर्ष लगभग यहि समयतिर देशवासीले बहालवाला मुख्य न्यायाधीश खीलराज रेग्मीलाई अर्को चुनावसम्म अन्तरिम सरकारको नेतृत्व गर्न आग्रह गरे । उक्त अन्तरिम सरकारले गत नभेम्बरमा सफलतापूर्वक मतदाताहरूको उच्च सहभागिता रहेको निर्वाचन सम्पन्न गर्यो । नयाँ संविधानसभाका प्रारम्भिक बैठकहरू बसिसकेका छन् । चुनौतीपूर्ण सन् २०१३ को तुलनामा सन् २०१४ नेपालका नागरिकका लागि धेरै उज्ज्वल देखिन्छ ।

म खीलराज रेग्मीज्यू र निर्वाचन आयुक्त नीलकण्ठ उप्रेतीज्यूलाई सफल निर्वाचन सम्पन्न गर्न लिनुभएको नेतृत्व र अथक प्रयासको लागि कृतज्ञता ज्ञापन गर्न चाहन्छु । पूर्व गृहमन्त्री माधव घिमिरेज्यू, गृह मन्त्रालयका कर्मठ कर्मचारी र प्रधान सेनापति गौरव शमशेर जबराज्यूले निर्वाचनका बेला उत्कृष्ट तवरमा नागरिक र सैनिक बीचको समन्वय सुनिश्चित गर्नुभयो । उहाँहरूको संयुक्त प्रयास र निर्वाचन आयोगको सराहनीय कार्यले यस निर्वाचनमा मतदाताहरूको ऐतिहासिक सहभागिताको लागि वातावरण निर्माण गर्यो । रेग्मीज्यू, उप्रेतीज्यू, घिमिरेज्यू र प्रधान सेनापति राणाज्यूले सच्चा देशभक्ति प्रदर्शन गर्नुभयो । जब देशलाई उहाँहरूको खाँचो पर्यो उहाँहरू आफ्नो जिम्मेवारी वहन गर्न अगाडि सर्नुभयो । सज्जनवृन्द, चुनावको बेला नेपालमा हुने सुअवसर पाउँदा तथा आफ्नो देशको लागि जति पनि उपलब्धि हासिल गर्नुभयो त्यो देख्न पाउँदा मलाई खुशी लागेको छ ।

सन् २०१३ का उपलब्धिहरूले सन् २०१४ मा पनि निरन्तरता पाउनेछन् तथा यस वर्ष नेपालले आफ्नो संविधान निर्माण गर्नेछ, भन्ने कुरामा मेरो सरकार आशावादी रहेको छ । आगामी क्यौं महिना विवादास्पद वहसमा वित्न सक्छन् । अगाडिको मार्ग सहज हुनेछ, भन्ने कुराको म बाँचा गर्न सक्तिन तर म के चाहिँ बाँचा गर्न सक्छु भने जब संविधानसभाले आफ्नो कार्य थालनी गर्दछ र जब सरकारले स्थानीय निर्वाचन गर्ने चुनौती वहन गर्दछ, मेरो सरकार तपाईंको सरकार र तपाईंको जनतालाई सहयोग

गर्न तयार रहनेछ । लोकतन्त्र तथा शासन व्यवस्थाको सुदृढिकरण र तीव्र आर्थिक तथा सामाजिक विकासका लागि समेत हामी निरन्तर सहकार्य गर्नेछौं ।

नेपाल र अमेरिका बीचको पुरानो सम्बन्ध सरकार-सरकार बीचको मात्र नभई व्यक्ति-व्यक्ति बीचको पनि हो । सो कुरालाई मध्यनजर गर्दै म आजको कार्यक्रम हामीमाझ आज उपस्थित थ्री मरिन एक्सपिडिशनरी फोर्स व्यान्डलाई कृतज्ञता अर्पण गर्दै समापन गर्न चाहन्छु । उहाँहरू स्वतन्त्रता दिवस कार्यक्रममा हामीलाई सहयोग गर्न जापानको ओकिनावाबाट आएका हुन् । उहाँहरूले बजाउनुभएको नेपाली राष्ट्रिय धुनले हामी दुई राष्ट्रबीचको गहिरो सम्बन्धलाई प्रतिनिधित्व गर्दछ ।

उपराष्ट्रपतिज्यू, महिला तथा सज्जनवृन्द, नेपाल र संयुक्त राज्य अमेरिका बीचको मित्रताको सम्मानमा कृपया मलाई साथ दिनुहोस् । यो मित्रता आगामी वर्षहरूमा अझ फस्टाउँडै जाओस् । धन्यवाद ।